పుణ్యశ్రీవరు వాంచవటి

1128
8824

వేదాంతగ్రంథములు

ఓమ్.

పరబ్రహ్మణేనమః.

పుణ్యాహవాచనమ్.

ఆశ్వలాయనగృహ్యపరిశిష్టేన

ఆంధ్రటీకయాచ

సహితమ్

బృందావన పురనివాసినా

(మచిలీబందరు)

ఆత్మూరి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజినా

(బియె. బియల్. డి॥ మునసఫ్. యఫ్. టీ. యస్).

విరచితమ్.

రెండవకూర్పు.

బాపట్ల

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ ముద్రాక్షరశాలాయాం

ముద్రాపితమ్.

1911.

వెల ౨ అణాలు.

పీఠిక.

పుణ్యాహవాచనమనగా పవిత్రమైనరోజును తెలియపరచుట. గర్భాధానము మొదలు పంచదశకర్మలయందును, తటాకాదిప్రతిష్ఠల యందును, వ్రతోద్యాపనాదులయందును ప్రారంభమున పుణ్యాహవాచనకర్మచేయబడుచున్నది. ఈకర్మవిధాయకసూత్రము ఆశ్వలాయనగృహ్యపరిశిష్టమందు కనుపించుచున్నది. ఆసూత్రము గ్రంథప్రారంభమందు వ్రాయబడినది. ఇది పుణ్యాహవాచనమని, స్వస్తిపుణ్యాహవాచనమని, స్వస్తివాచనమని, శుద్ధిపుణ్యాహవాచనమని ఆయా కర్మలననుసరించి వాడబడుచున్నది. ఈకర్మయందుండుమంత్రములు కొన్ని ఋగ్వేదమందును, కొన్ని యజుర్వేదమందును, కొన్ని రెండు వేదములయందును ఉన్నవి. ఋగ్వేదమందుండు మంత్రములకు ఋగ్వేదభాష్యముననుసరించియు తైత్తిరీయశాఖయందుండు మంత్రములకు ఆభాష్యముననుసరించియు రెండువేదములయందుండు మంత్రములకు భాష్యభేదముకలిగియున్నప్పుడు ఈగ్రంథము తైత్తిరీయ సంబంధమగుటచేత తైత్తిరీయభాష్యముననుసరించియు అర్థము వ్రాయబడినది. ఈమంత్రములయొక్క శ్రౌతవినియోగము తెలియుటకు ఋగ్వేదమంత్రములకు ఆశ్వలాయనశ్రౌతసూత్రప్రకారమున్ను తైత్తిరీయమంత్రములకుఆపస్తంబశ్రౌతసూత్రప్రకారమున్నువినియోగము అర్థముక్రింద గీతగీచి వ్రాయబడినది. ఇందువలన ఈమంత్రములయొక్క శ్రౌతవినియోగమునకును ఈకర్మయందుండువినియోగమునకును భేదము తెలిసికొనవచ్చును. సూత్రమందు శాంతి, పుష్టి మొదలగు పదియేచుతంత్రముల నుచ్చరించినపిమ్మట "పూర్వవత్తల్లింగమంత్రాన్స్వస్తిత్వా" అనియు, "శాంతిపవిత్రలింగాభిరృగ్భిరభిషించేయుః" అనియును ఉండుటచేత, పుణ్య, భద్ర, స్వస్తి, వృద్ధి, ఋద్ధి, పుణ్యాహ, దీర్ఘాయుః, క్షేమ, పవిత్ర, శుద్ధ, పునాతు, శుచి, మొదలగు పదములుగలమంత్రములు ఈకర్మయందుండు వినియోగము

తో నర్థసందర్భము లేకపోయినను ఇచట ఉపయోగపరచబడుచున్నవి.

ఈగ్రంథములోనున్న ఋగ్వేద, ఐతరేయములయందుండు మంత్రములను యాజుష్కులు తరుచుగ స్వర, పద, వ్యత్యయములతో పఠించుచున్నారు. ఋగ్వేద మీ దేశమందు విస్తారముగా వాడుక లేకపోవుటవలన ఇట్టివ్యత్యయము కలిగినట్లు తెలియుచున్నది. ఆ వ్యత్యయమునకు ఆధారము కనుపించకపోవుటచేత ఋగ్వేదగ్రంథము ననుసరించి మంత్రములు వ్రాయబడినవి.

సులభముగ నర్థము జూచుకొనుటకు ఈగ్రంథము వాక్యములుగా మార్చే భాగింపబడినది. అవి యేబదియారు. ఈగ్రంథమునందుండు మంత్రములకు అక్షరసూచి యేర్పరచబడినది.

మూడువాక్యములు ఋగ్వేదసంబంధమయిన ఐతరేయ బ్రాహ్మణములోనివి. ఐతరేయ బ్రాహ్మణ భాష్యము లభించనందున మార్టిన్ హాగ్ (Martin Haug) దొరచే జేయబడిన ఇంగ్లీషు తర్జుమా సాహాయ్యమువలన ఈవాక్యములకు అర్థము వ్రాయబడినది. ౫౫-౫౬ వాక్యములు ఋగ్వేద ఖిల సంహితలోనివి. వాటికి భాష్యము లేదు.

ఈ పుణ్యాహవాచనములో కొంతభాగమునకు, కర్మణః పుణ్యాహవాచనమని పేరు. అదికొన్నికర్మలయొక్క సమాప్తియందు చేయబడుచున్నది. అది ౨౯-వ పేజీయందు వ్రాయబడినది.

ఆ॥ లక్ష్మీనరసింహం.

ఆశ్వలాయన గృహ్యపరిశిష్టే.

౧ అధ్యాయః.

౧౩ ఖండః.

పుణ్యాహవాచన సూత్రం.

అథ స్వస్తివాచన మృద్ధిపూర్తేషు స్వస్త్యయనం వాచయేది
త్యాచార్యః। బుద్ధిర్వివాహాంతా అపత్యసంస్కారాః । ప్రతిష్ఠోద్యా
పనే పూర్తం । తత్కర్మణ ఆద్యంతయోః కుర్యాచ్ఛుచి స్స్వలం
కృతో వాచయితా తథాభూతే సద్మని మంగళసంభారభృతి, యు
గ్మాన్ బ్రాహ్మణాన్ ప్రశస్తానాచారలక్షణసంపన్నానర్ఘ్యాదిభిరభ్య
ర్చ్య దక్షిణయా తోషయేదథ ప్రాఙ్ముఖాః ప్రశస్తాదర్భపాణయస్తిష్ఠే
యుస్తద్దక్షిణతో వాచయితోదఙ్ముఖస్సంస్కార్యా వాచయితుర్దక్షి
ణపార్శ్వమాతిష్ఠేయురథ వాచయితా దర్భపాణిరపాంపూర్ణముద
కుంభం స్వర్చితం సపల్లవముఖం ధృత్వాతిష్ఠన్ సమాహితో మన
స్సమాధీయతామితి బ్రాహ్మణాన్బ్రూయాత్సమాహితమనసస్స్మ ఇతి
తే బ్రూయుః ప్రసీదంతు భవంత ఇతి వాచయితా ప్రసన్నాస్స్మ ఇతీ
తరేఽథ తే సర్వే సంప్రోచ్య శాంతిః పుష్టిస్తుష్టిర్వృద్ధిరవిఘ్నమాయు
ష్య మారోగ్యం శివంకర్మ కర్మసమృద్ధి ర్ధర్మసమృద్ధిః పుత్రసమృద్ధి
ర్వేదసమృద్ధి శ్శాస్త్రసమృద్ధి ర్ధనధాన్యసమృద్ధి రిష్టసమృద్ధి రిత్యేతా
ని పంచదశైతంత్రాణ్యుక్త్వాపి తన్నామ్నా కర్మదేవతాం ప్రీయతా
మితి బ్రూయురథ వాచయితా పూర్వవత్తల్లింగమంత్రాన్ పఠిత్వా
త్రిస్త్రిరక్షందమధ్యోచ్చస్వరై రోంపుణ్యాహం భవంతో బ్రువంతు
స్వస్తిభవంతో బ్రువంతు బుద్ధింభవంతో బ్రువంత్వితి బ్రూయా
త్తేఽపి తథా ప్రత్యేకం ప్రతిబ్రూయు రోమిత్యృధ్యతా మిత్యృద్ధా
ప్రతిబ్రూయురథ ప్రాఙ్ముఖమాసీనం సామాత్యం కర్తారం బ్రాహ్మ
ణాస్సపల్లవదర్భపాణయః ప్రత్యఙ్ముఖాస్తిష్ఠేయు శ్శాంతిపవిత్రలింగా
భి రృగ్భి రభిషించేయుః పురంధ్ర్యో నీరాజనాది కుర్యుః॥

పుణ్యాహవాచన సూత్ర ॥

తెనుగర్థము.

ఆశ్వలాయన గృహ్యపరిశిష్టములో ప్రథమాధ్యాయమందు పదమూడవ ఖండ.

అనంతరము స్వస్తివాచనము (చెప్పబడుచున్నది) బుద్ధికర్తల యందును పూర్తకర్మలయందును స్వస్తివాక్యములను చెప్పవలసినది అని ఆచార్యులు చెప్పిరి. (గర్భాధానము మొదలు) వివాహముతుది గాగల బాలురకు జేయనగిన సంస్కారములు బుద్ధికర్మంబు. (వాపీకూపాదుల యొక్క) ప్రతిష్ఠయు (వ్రతాదులయొక్క) ఉద్యాపనము నున్న పూర్తకర్మలు, ఆకర్మల యొక్క ప్రారంభమందును అవసానమందును (స్వస్తివాచనమును) చేయవలసినది. (యజమానుడు) శుచియై అలంకరించబడినవాడై (స్వస్తివాక్యములను) చదివించవలసినది. అలంకరించబడిన మంగళవస్తువులు కలిగియున్న గృహమందు యోగ్యులును ఆచారసంపన్నులును (అయిన) స్వాంతనగుయున్న బ్రాహ్మణులను అర్ఘ్యపాద్యాదులచే పూజించి దక్షిణచే సంతోష పెట్టవలసినది. పిమ్మట యోగ్యులగు (ఆబ్రాహ్మణులు) దర్భలు హస్తములయందుగలవారై తూర్పుమొగముగలవారై ఉండవలసినది. (పుణ్యాహమంత్రములను) చదివించే (యజమానుడు) ఉత్తరముఖముగలవాడై ఆబ్రాహ్మణులకు దక్షిణదిశయందు (ఉండవలసినది) (యజమానునిచే) సంస్కారము జేయనగిన (కుమాళ్లు మొదలగువారు) యజమానుని యొక్క దక్షిణభాగమందుండవలసినది. పిమ్మట యజమానుడు దర్భలు హస్తమందు గలవాడగుచు ఉదకముతో నిండియున్న అలంకరించబడిన చిగుళ్లు ముఖమందుగల ఉదకపాత్రము ను ధరించి ఉన్నవాడగుచు స్థిరచిత్తుడై మనస్సు. స్థిరపరచబడుగాక అని బ్రాహ్మణులనుగూర్చి చెప్పవలసినది. స్థిరపరచబడిన మనస్సు గలవారమగుచున్నాము అని ఆబ్రాహ్మణులు (ప్రతివాక్యమును) చె

ప్పవలసినది. (ఓ బ్రాహ్మణులారా) మీరు ప్రసన్నులగుదురుగాకఅ
ని యజమానుడు (చెప్పుచున్నాడు) ప్రసన్నులమగుచున్నాముఅని
బ్రాహ్మణులు (చెప్పుచున్నారు) పిమ్మట ఆయజమానుడు బ్రాహ్మణు
లున్ను అందరునుకూడి శాంతి, పుష్టి, తుష్టి, వృద్ధి, అవిఘ్నము, ఆ
యుష్యము, ఆరోగ్యము, శివమైనకర్మ, కర్మసమృద్ధియు, ధర్మసమృ
ద్ధియు, పుత్రసమృద్ధియు, వేదసమృద్ధియు, శాస్త్రసమృద్ధియు, ధనధా
న్యసమృద్ధియు, ఇష్టసమృద్ధియు అను నీపదియేనుకృత్యములు చెప్పబ
డినవి. ఆ పేరుచేత కర్మదేవతనుగూర్చి తృప్తిపొందుగాక అనిచెప్ప
వలసినది. పిమ్మట యజమానుడు పూర్వమువలె శాంతి, పుష్టి. (మొ
దలగుపదములు) గలమంత్రములను పఠించి మూడేసిమార్లు (మొద
టిపర్యాయము) అల్పస్వరముచేతను (రెండవపర్యాయము) మధ్యమ స్వ
రముచేతను (మూడవపర్యాయము) ఉచ్చస్వరముచేతను “ఓం పు
ణ్యాహం భవంతో బ్రువంతు” “స్వస్తిభవంతో బ్రువంతు” “ఋ
ద్ధింభవంతో బ్రువంతు” అని (ఈమూడువాక్యములను) చెప్పవల
సినది. ఆ బ్రాహ్మణులున్ను వేరువేరుగా ప్రతివాక్యమును పలకవల
సినది. ఋద్ధికర్మయందు “ఓమిత్యృధ్యతాం” అని ప్రతివాక్యమును
పలకవలసినది. పిమ్మట తూర్పు మొగముగా కూర్చున్న భృత్యాదుల
తో కూడియున్న యజమానునిగూర్చి బ్రాహ్మణులు చిగుళ్ళతోను
దర్భలతోను కూడిన హస్తములు గలవారగుచు పడమర మొగము
లు గలవారలయి ఉండవలసినది. శాంతి, పవిత్ర మొదలగు పద
ములుగల ఋక్కులచేత (యజమానుని) అభిషేకము జేయవలసిన
ది. కుటుంబవంతులయిన సువాసినీ స్త్రీలు నీరాజనము మొదలగు
దానిని చేయవలసినది.

పుణ్యాహవాచనసూత్రము సమాప్తము.

మంత్రాక్షర సూచీ.

ఈగ్రంథమందుండు సం

—o—

ఋ-౮-౬౯-౮=ఋగ్వేదము. ౮ మండలము. ౬౯ సూక్తము ౮ ఋక్కు.

తై-ఆ-౧౦-౧-౧౦=తైత్తిరీయ-ఆరణ్యకము-౧౦ ప్రపాఠకము- ౧అనువాకము. ౧౦ పనస.

తై-సం-౨-౪-౧౪-౧=తైత్తిరీయ-సంహిత. ౨ కాండ- ౪ ప్రపాఠకము- ౧౪ అనువాకము. ౧ పనస.

ఐ-బ్రా-పం-౨-ఖం౪౦=ఐతరేయ-బ్రాహ్మణము.౨పంచిక౪౦ఖండ.

ఆశ్వ- గృ౩- ౧౦-౯ =ఆశ్వలాయన-గృహ్యసూత్రము. ౩ అధ్యాయము. ౧౦ ఖండిక ౯ సూత్రము.

తై - బ్రా-౧-౫-౨-౧= తైత్తిరీయ, బ్రాహ్మణము. ౧ కాండ. ౫ ప్రపాఠకము. ౨ అనువాకము. ౧ పనస.

మూ=మూలము.

అ=అర్థము.

( )=మూలములో లేనట్టియు, సందర్భముచే నర్థమందు వ్రాయబడినట్టియు పదములను తెలియజేయు సంకేతము.

... పుణ్యాహవాచనః

౧॥ మూ॥ ఓం పుణ్యాహం దీర్ఘమాయురస్తు॥శిరస్యభిమంత్ర్య

౨॥ శివా ఆపస్సంతు॥ కలశేష్వభిమృశ్య॥

3॥ సౌమనస్యమస్తు॥ హృదయేఽభిమృశ్య॥

౪॥ అక్షతంచారిష్టంచాస్తు॥

౫॥ * అర్చతప్రార్చత ప్రియమేధాసో అర్చత। అర్చంతుపుత్రకా ఉతపురం నధృష్ణ్వర్చత॥ (ఋ ౮-౬౯-౮)

౬॥ అక్షతాః పాంతు।

౧॥ అ॥ (ఈరోజు నాకు) మంచిరోజు-అగుగాక. చిరకాలమైన ఆయుస్సు అగుగాక. (ఈవాక్యముచేతను) శిరస్సునందు అభిమంత్రణము జేసి అనగా శిరస్సును హస్తముచే స్పృశించి.

౨। ఉదకములు మంగళప్రదములు అగుగాక. (ఈవాక్యము చేతను) పుణ్యాహకలశములను స్పృశించి.

3॥ మంచిమనస్సు అగుగాక. (ఈవాక్యముచేతను) హృదయమును స్పృశించి.

౪॥ అవినాశనమున్ను, శుభమున్ను అగుగాక.

౫॥ (ఓబ్రాహ్మణులారా-మీరు భగవంతుని) పూజించండి.అతిశయముగ బూజించండి. ప్రియమేధుడను ఋషియొక్క గోత్రజులారా (భగవంతుని పూజించండి) కుమాళ్లుపూజింతురుగాక-మరిన్ని పట్టణమువలె శత్రువులకునసాధ్యుడయిన(భగవంతుని)పూజించండి,

౬॥ అక్షతలు (మిమ్ము) రక్షించుగాక.

---

* ఈఋక్కునకు షోడశి శస్త్రమందు వినియోగము.

౭॥ $ గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాంకరీషిణీం॥ ఈశ్వ

రీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయేశ్రియం॥ (తై-ఆ-౧౦-౧

౧౦) గంధాఃపాంతు॥

౮॥ † ఆయనే తేపరాయణేదూర్వారోహన్తుపుష్పిణీః।హ్రదాశ్చ

పుండరీకాణిసముద్రస్యగృహాఇమే(ఋ౧౦,౧౪,౨,౮)పుష్పాణిపాంతు

౯॥ సుమంగళ్యంచాస్తు।శ్రేయసమస్తు॥ప్రజాపతిః క్రియతాం। శాంతిరస్తు।సంకృత్యాస్సర్వవేదయజ్ఞ క్రియాకరణకర్మారంభా శ్శుభా

౭॥ పరిమళముచే గ్రహింపదగినదియు (శత్రువులచే)భయపెట్ట శక్యముగానట్టియు (ధాన్యము మొదలగువాటిచే) ఎల్లప్పుడు నిండియు న్నట్టియు గోవులు మొదలగువాటితో గూడినట్టియు సర్వభూతముల ను పుట్టించునట్టియు (అంకర చేసెను) సేవించదగినట్టియు శ్రీ(భూమిని) ఇచటికి పిలుచుచున్నాను. గంధములు రక్షించుగాక.

౮॥ (ఓయగ్నినంతుడా) నీవువచ్చినప్పుడును తిరిగి వెళ్ళినప్పుడును (నా యొక్క నివాసభూములయందు) పుష్పములుగలదూర్వలు మొల చుగాక. ఉదకాధారములున్ను పద్మములున్ను (ఉండుగాక) ఈగృహ ములు సముద్రసంబంధమైనవి అనగా సముద్రప్రాంతభూములవలెఎల్ల ప్పుడును దహింపబడనవి (అగుగాక) పుష్పములు రక్షించుగాక.

౯॥ మంగళమగుగాక;ఉత్తరకాలశ్రేయస్సుఅగుగాక బ్రహ్మ(మం గళమును)చేయుగాక! శాంతియగుగాక. ఓ(ఓంకారమును)చేసిఅనగా

$స్నానాంగ మృత్తికాభి మంత్రణమందు వినియోగము.

† ఈఋక్కుచేత స్తంభమిత్రుడు స్వగృహమునకు అగ్నిభయ ము లేకుండుటను కోరెను.

శో॥ భనాఃప్రవర్తంతే తమహమోంకారమాదింకృత్వా భవద్భిరనుజ్ఞాతః పుణ్యం పుణ్యాహం వాచయిష్యే। $ వాచ్యతాం॥

౧౦॥ † భద్రంకర్ణేభిశ్శృణుయామ దేవాః। భద్రంపశ్యేమాక్షభిర్యజత్రాః। స్థిరైరంగైస్తుష్టువాగ్ంసస్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః॥ (ఋ ౧, ౮౯, ౮,) (తై, ఆ, ౧, ౧.)

౧౧। *ద్రవిణోదాద్రవిణసస్తురస్యద్రవిణోదాస్సనరస్యప్రయంసత్

అనగా నుచ్చరించినను స్తవేదములయొక్కయుయజ్ఞములయొక్కయు వ్యాపారములకు సాధనమయిన కర్మలయొక్క ప్రారంభములు శుభముగాను మంగళముగాను జరుగుచున్నవో అట్టిఓంకారమునుముందుగా ఉచ్చరించి(ఓసభాజనులారా)మీచేత అనుజ్ఞబొందినవాడనగుచు పవిత్రమయిన పుణ్యాహ (మంత్రములను) నేనుచదివించుచున్నాను. చదువబడుగాక.

౧౦॥ దేవునిచే నివ్వబడిన ఆయుస్సును పొందుచున్నాము గనుక ఓదేవతలారా శ్రోత్రములచేత మంగళవాక్యములను వినుచున్నాము. సమర్థములయిన అవయవములతోను శరీరములతోను(కూడుకున్నట్టియు)యాగసమర్థులునుయినట్టియు (మేము) (మిమ్ము) స్తుతించుచున్నవారమగుచునేత్రములచేతమంగళకార్యములనుచూచుచున్నాము

౧౧॥ భగవంతుడుజంగమరూపమైనధనమును అనగా గవాశ్వాదిక

$ఇది సభాజనులయొక్క అనుజ్ఞావాక్యము.

† ఋగ్వేదములో అగ్నిష్టోమ వైశ్వదేవ శస్త్రముయొక్క నివిద్ధానీయయందు వినియోగము.

తైత్తిరీయారణ్యకములో సావిత్రకాఠకమందు జలేష్టకోపధానమందువినియోగము.

ఈఋక్కు ఋగ్వేదమందు స్వర, అర్థభేదము గలిగియున్నది.

* యజ్ఞములో ప్రాతరనువాక ఆశ్వినశస్త్రములయందు వినియోగము.

ద్రవిణోదా వీరవతీ మిషన్నో ద్రవిణోదారాస తే దీర్ఘమాయుః॥ (ఋ౧-౯-౬-౮.)

౧౨॥ * సవితా పశ్చాతా త్సవితా పురస్తాత్సవితోత్తరాత్తా త్సవితా ధరాత్తాత్ । సవితానస్సువతు సర్వతాతిం సవితానో రాసతాం దీర్ఘమాయుః॥ (ఋ-౧౦-౩౬-౧౪.)

౧౩॥ + నవోనవో భవతి జాయమానోఽహ్నాం కేతురుషసా మేత్య

మును (ఇచ్చుగాక) భగవంతుడు స్థిరరూపమైనధనమునుఅనగా గృహక్షేత్రాదికమును (ఇచ్చుగాక) భగవంతుడు వీరులగు పుత్రులతోకూడిన అన్నమునున్ను మాకొరకు (ఇచ్చుగాక) భగవంతుడు దీర్ఘాయుర్దాయమును ఇచ్చుగాక.

౧౨॥ పడమరదిశయందున్న సవితృదేవతయున్ను తూర్పుదిశయందున్న సవితృదేవతయున్ను ఉత్తరదిశయందున్న సవితృదేవతయున్ను దక్షిణదిశయందున్న సవితృదేవతయున్ను మాకుసమస్తమయిన (కోరికలను) పేరిణజేయుగాక. అనగానిచ్చుగాక. సవితృదేవతయే మాకు దీర్ఘాయుర్దాయమును ఇచ్చుగాక.

౧౩॥ చంద్రుడు (ప్రతిదినము) (కళలయొక్క వృద్ధిక్షయములచేత) జన్మించుచున్నవాడగుచు నూతనుడగుచున్నాడు. (అట్టిచంద్రునియొక్క దీప్తికి కారణుడయినసూర్యుడు) (దక్షిణాయనమందును ఉత్తరాయణమందును గతిభేదముచేత నూతనుడగుచున్నాడు) పగళ్లకుచిహ్న

* అభిప్లవికషష్ఠాహస్సుయందు వైశ్వదేవశస్త్రములోవిని యోగము.
+ ఆదిత్య దేవతాకమయిన చరుపురోఽనువాక్యగా ఈ మంత్రిమునకు రెండువేదములయందొక్కటే విని యోగము.

గ్రే । భాగం దేవేభ్యో విదధాత్యాయన్ప్రచంద్రమాస్తిరతి దీర్ఘమాయుః॥ (తై-సం-౪-౧౪-౧) (ఋ ౧౦-౮౫-౧౯)

౧౪॥*ఆపఉందంతుజీవసే దీర్ఘాయుత్వాయవర్చసే॥ (తై-సం ౧-౨-౧-౧)

౧౫॥†యస్త్వాహృదాకీరణా మన్యమానోఽమర్త్యం మర్త్యో జోహవీమి। జాతవేదో యశో అస్మాసు ధేహి ప్రజాభిరగ్నే అమృతత్వమశ్యాం॥ (తై-సం-౧-౧। (ఋ ౫-౪-౧౦)

మయిన (సూర్యుడు) ప్రాతఃకాలముయొక్క ప్రారంభమందు (ఉదయమును) పొందుచున్నాడు. దేవతలకొరకు హవిర్భాగములను ఇచ్చుచున్నాడు. (అట్టిసూర్యుడు) (ఇచటకు) వచ్చినవాడగుచు (మాకు) దీర్ఘాయుస్సును ఇచ్చుగాక.

౧౪॥ జీవనముకొరకును దీర్ఘాయుస్సుకొరకును బ్రహ్మవర్చస్సుకొరకును ఉదకములు (నన్ను) తడుపుగాక.

౧౫॥ఓ భగవంతుడా మనుష్యుడయిన (నేను) స్తుతిజేసేస్వభావము గలమనస్సుచేత నిన్ను నాశనములేనివానినిగా తలచినవాడనగుచు పిలుచుచున్నానుగనుక మాయందు సంతానముచేత(సంభవించెడి)కీర్తి నిడుంచుము. అనగా సంతానముగలుగజేయుము. ఓ భగవంతుడా (నీయనుగ్రహమువలన)మరణరాహిత్యమునుఅనగా దేవత్వమునుపొందెదను

---

*యజ్ఞదీక్షయందు వపనసంస్కారముకొరకు యజమానునియొక్క శిరస్సును ఉదకములచేతతడుపుట యీమంత్రమునకు వినియోగము.

† పుత్రకామేష్టియందు పురోఽనువాక్యగా యీమంత్రమునకు రెండు వేదములయందొక్కటే వినియోగము.

౧౬ ॥*యస్మైత్వగ్ సుకృతే జాతవేద ఉలోకమగ్నేకృణవస్స్యోనం అశ్వినగ్ సపుత్రిణం వీరవంతంగోమంతగ్ రయింనశతేస్వస్తి॥(తై-సం ౧-౪-౪౬-౧) (ఋ-౫-౪-౧౧)

౧౭॥†సంత్వాసించామియజుషా ప్రజామాయుర్ధనంచ॥ (తై-సం-౧౬-౧౧) దక్షిణకలశమాదాయ ఈశాన్యకలశే కించిత్క్షించి దూద కంనినయతి॥

౧౮॥దీర్ఘమాయుఃరస్తు। మనస్సమాధీయతాం। సమాహితమనస స్స్మః। ప్రసీదంతు భవంతః। ప్రసన్నాస్స్మః॥

౧౯॥ శాంతిరస్తు। పుష్టిరస్తు। తుష్టిరస్తు। వృద్ధిరస్తు। అవిఘ్నమస్తు

౧౬॥ జగత్తును తెలిసినఓభగవంతుడా నీవు మంచికర్మనుచేసినజనునికొరకు సుఖకరమయిన స్థానమును కలుగ జేయుచున్నావు (గనుక మంచికర్మ చేసిన) ఆజనుడు అశ్వములుగలిగినట్టియు పుత్రులుగలిగినట్టియు వీరులుగలిగినట్టియు గోవులుగలిగినట్టియు ధనమును లెస్సగా పొందుచున్నాడు.

౧౭॥ (ఓయుదకమా) నిన్ను యజుస్సుచేతఅనగా నీమంత్రముచేత (పాత్రయందు) స్రవింపజేయుచున్నాను.(యజమానునికి) సంతానమును ఆయుస్సును ధనమును (కలుగ చేయుచున్నాను)(ఈమంత్రముచేత) దక్షిణభాగమందుండు కలశను స్వీకరించి ఈశాన్యకలశయందు కొంచెముగా ఉదకమును ఉంచుచున్నాడు.

౧౮॥ దీర్ఘాయుస్సుఅగుగాక. మనస్సుస్థిరపరిచబడుగాక. (మేము) ప్రసన్నులగుచున్నాము.

౧౯॥ శాంతిఅగుగాక. పోషణముఅగుగాక. సంతోషముఅగుగాక

---

*పుత్రకామేష్టియందు యాజ్యగా ఈమంత్రమునకు వినియోగము.
† స్కన్నమయిన ఆజ్యమును అధ్వర్యుడు అభిమంత్రణము జేయుట యీమంత్రమునకు వినియోగము.

వృద్ధియుష్యమస్తు। ఆరోగ్యమస్తు।స్వస్తి శివంకర్మాస్తు।కర్మసమృద్ధిరస్తు। పుత్రసమృద్ధిరస్తు। వేదసమృద్ధిరస్తు। శాస్త్రసమృద్ధిరస్తు। ధనధాన్యస మృద్ధిరస్తు। ఒహిర్దేశేఅరిష్టనిరసనమస్తు। కలశానామీశాన్యదేశేఉద కంసించేత్। యత్పాపంతత్ప్రతిహతమస్తు। యచ్ఛ్రేయస్తదస్తు॥

౨౦॥ శుక్రాంగారక బుధబృహస్పతి శనైశ్చరరాహుకేతుసోమస హితాదిత్యపురోగాస్సర్వేగ్రహాః ప్రీయంతాం। తిథికరణముహూర్త జన్మనక్షత్రదిగ్దేవతాః ప్రీయంతాం, నైర్ఋతిదేశేసించేత్॥

౨౧॥ శామ్యంతుఘోరాణి। శామ్యంతుపాపాని। శామ్యంతు ఈతయః। శుభానివర్ధంతాం। శివాఋతువస్సంతు। శివాఓషధయస్సంతు శివావనస్పతయస్సంతు। అహోరాత్రేశివేస్యాతాం। ఉత్తరేకర్మణ్యా

వృద్ధిఅగుగాక- విఘ్నము లేకపోగాక- ఆయుస్సుఅగుగాక- రోగనివా రణముఅగుగాక-లెస్స- మంగళమగుకర్మ అగుగాక-కర్మసమృద్ధిఅగు గాక-పుత్రవృద్ధిఅగుగాక-వేదవృద్ధిఅగుగాక- శాస్త్రవృద్ధిఅగుగాక-ధన ధాన్యములకు సమృద్ధిఅగుగాక-వెలుపటిప్రదేశమందు అశుభనివృత్తి అగుగాక-కలశలకు ఈశాన్యదిక్కునందు ఉదకమునుస్రవింపజేయవ లసినది- పాపముకొట్టబడుగాక-శ్రేయస్సుకలుగుగాక.

౨౦॥ శుక్రుడు, కుజుడు, బుధుడు, గురుడు, శని, రాహువు, కేతువు, చంద్రునితోకూడిన సూర్యుడు మొదలగు సర్వగ్రహములు తృప్తినొందుదుగాక. (ప్రతిపత్తుమొదలగు) తిథులున్ను (బవ, బా లవమొదలగు) కరణములున్ను (రెండుగడియలు ప్రమాణముగల) ముహూర్తములున్ను,జననకాల నక్షత్రములున్ను,దిక్కులకు దేవతల యిన (ఇంద్రాదులున్ను) తృప్తినొందుగాక. నిరృతిదిశయందు (ఉ దకమును) స్రవింపజేయవలసినది.

౨౧॥ భయంకరముగు కార్యములుశమించుగాక. పాపములుశమిం చుగాక. (అతివృష్టి మొదలగు) ఈతిబాధలుశమించుగాక. శుభము లువృద్ధినొందుగాక. (వసంతాది) ఋతువులుమంగళకరములగుగాక. లతాదులుమంగళకరములగుగాక. వృక్షములు మంగళకరములగుగా క. అహోరాత్రములు మంగళకరములగుగాక. జరుగబోవుకర్మ

విఘ్నమస్తు। ఉత్తరోత్తరం మహాభివృద్ధిరస్తు। ఉత్తరోత్తరాశ్శుభాః క్రియాస్సంపద్యంతాం॥

౨౨॥ అగ్నిపురోగావిశ్వేదేవాశ్చ ప్రీయంతాం, మహేశ్వరీపురోగామాతరః ప్రీయంతాం। ఇంద్రపురోగా మరుద్గణాః ప్రీయంతాం। వసిష్ఠపురోగాఋషిగణాః ప్రీయంతాం। శ్రీవిష్ణుపురోగాస్సర్వేదేవాశ్చ ప్రీయంతాం। ఆదిత్యపురోగాస్సర్వేగ్రహాశ్చ ప్రీయంతాం, ఋషయశ్ఛందాగ్‌స్యాచార్యావేదాయజ్ఞాదక్షిణాశ్చ ప్రీయంతాం। బ్రహ్మచ బ్రాహ్మణాశ్చ ప్రీయంతాం। బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాశ్చ ప్రీయంతాం శ్రద్ధామేధే ప్రీయేతాం। ప్రీయతాం భగవాన్నారాయణః। ప్రీయతాం భగవాంత్స్వామీమహాసేనః। ప్రీయతాం భగవాన్పితామహః। యతాం భగవాన్ప్రపితామహః।

౨౩॥ సత్యాపతా ఆశిషస్సంతు। ౨౪॥ పుణ్యాహకాలా వాచ్యంతాం॥

యందు విఘ్నము లేకపోవుగాక. ముందుముందు మిక్కిలి అభివృద్ధి అగుగాక. భవిష్యత్కాలమున శుభములగు కార్యములు కలుగుగాక.

౨౨॥ అగ్ని మొదలగు సర్వదేవతలు తృప్తినొందుదురుగాక. మహేశ్వరి మొదలగు మాతృదేవతలు తృప్తినొందుదురుగాక. ఇంద్రుడు మొదలగు మరుత్తులను పేరుగల దేవతలు తృప్తినొందుదురుగాక. వసిష్ఠుడు మొదలగు ఋషిగణములు తృప్తినొందుదురుగాక. విష్ణువు మొదలగు సర్వదేవతలు తృప్తినొందుదురుగాక. సూర్యుడు మొదలగు సర్వగ్రహములు తృప్తినొందుదురుగాక. ఋషులున్ను ఛందస్సులున్ను ఆచార్యులున్ను వేదములున్ను యజ్ఞములున్ను దక్షిణలున్ను తృప్తినొందుదురుగాక. పరబ్రహ్మమున్ను బ్రాహ్మణులున్ను తృప్తినొందుదురుగాక. బ్రహ్మయు విష్ణువు మహేశ్వరుడున్ను తృప్తినొందుదురుగాక. ఆస్తిక్యబుద్ధియును ధారణాశక్తియును తృప్తినొందుగాక. భగవంతుడగు నారాయణుడు తృప్తినొందుగాక. భగవంతుడగు కుమారస్వామి తృప్తినొందుగాక. తండ్రియొక్క తండ్రి తృప్తినొందుగాక. తండ్రియొక్క తాత తృప్తినొందుగాక.

౨౩॥ ఈ ఆశీర్వచనములు సత్యములగుగాక.

౨౪॥ పుణ్యాహకర్మకు కాలములు చెప్పబడుగాక.

౩౭॥ *ఉద్గాతేవ శకునే సామ గాయసి బ్రహ్మపుత్ర ఇవ సవనేషు శంససి। వృషేవ వాజీ శిశుమతీరపీత్యా సర్వతో నశ్శకునే భద్రమావద విశ్వతో నశ్శకునే పుణ్యమావద॥ [ఋ-౨-౪౩-౨)

౩౮॥ యాజ్యయా యజతి ప్రత్తిర్వై యాజ్యా పుణ్యైవ లక్ష్మీః పుణ్యామేవ తల్లక్ష్మీం సంభావయతి పుణ్యాం లక్ష్మీం సంస్కురుతే। (ఐ-బ్రా పం:-[illegible]-౪౦.)

౩౯॥ యత్పుణ్యం నక్షత్రం। తద్బట్కుర్వీతోపవ్యుషం। యదా వై సూర్య ఉదేతి। అథ నక్షత్రం నైతి। యావతి తత్ర సూర్యో గచ్ఛేత్, యత్ర

౩౭॥ ఓ పక్షీ! ఉద్గాతయను ఋత్విజునివలె సామమును గానము చేయుచున్నావు. యజ్ఞములయందు బ్రాహ్మణాచ్ఛంసీయను ఋత్విజునివలె పలుకుచున్నావు. ఆడుగు!రమును పొందిన వృషభమువలె ఓ పక్షీ మాకు అంతటను మంగళ వాక్యమును లెస్సగా పలుకుము. ఓ పక్షీ మాకు అంతటను పుణ్యవాక్యమును లెస్సగా పలుకుము.

౩౮॥ యాజ్యయను మంత్రమును (హోత) ఉచ్చరించుచున్నాడు. యాజ్యయనగా పుణ్యమయిన సంపత్కరమయిన దానము. (గనుక) అతనిని (యజమానుని) పుణ్యమయిన లక్ష్మిని పొందించుచున్నాడు. (యజమానునికి పుణ్యమయిన లక్ష్మిని ఇచ్చుచున్నాడు.

౩౯॥ సూర్యోదయమయిన పిమ్మట నక్షత్రము కనుపించదు గనుక ఉషఃకాలమందే (యజమానునికి) ఏ నక్షత్రము పుణ్యమైనదో ఆ నక్షత్ర స్థానమును స్థిరపరచవలసినది. ఆస్థానమునకు సూర్యుడు ఎప్పుడు

---

* పక్షులయొక్క అశ్రావ్యమగు ధ్వనులను విని ఈ ఋక్కును జపము చేయవలసినది. ఆశ్వ-గృ-3, ౧౦, ౯.

ఈ ఋక్కునకు కపింజలపక్షిరూపుడయిన ఇంద్రుడు దేవత.

ఘున్యథపార్యేత్ । తాపటికుర్వీత యకా్కరీస్యాత్ । పుణ్యాహాఏవకురుతే॥ (తై-బ్రా-౧-౫-౨-౧).

౨౮॥ తానివాఏతాని యమనక్షత్రాణి। యాన్యేవ దేవనక్షత్రాణి। తేషుకుర్వీత యత్కారీస్యాత్ ।పుణ్యాహాఏవకురుతే॥ (తై-బ్రా-౧-౫-౨-౯)

౨౯ ఓం పుణ్యాహంభవంతో బ్రువంతు । ఓం పుణ్యాహం॥

౩౦॥ † స్వ స్తయే వాయుముపబ్రవామహై సోమం స్వస్తిభువనస్య

వచ్చునో ఏంతకాలములో ఆనక్షత్రస్థానముయొక్క తూర్పుభాగమున సంచరించునో ఆకాలమందు కర్మనుచేయవలసినది. (అట్లు చేసినవాడు) పుణ్యదినమందు చేసినవాడు (అగుచున్నాడు)

౨౮॥ ఆనక్షత్రములు (అనూరాధ మొదలుకొని భరణివరకును ౧౩ నక్షత్రములు) యమునివంటి నక్షత్రములు. ఏవి దేవనక్షత్రములో (కృత్తిక మొదలుకొని విశాఖవరకును ౧౪ నక్షత్రములు) ఆ నక్షత్రములయందుయజమానుడు (కర్మను) చేయవలసినది. ఆకర్మనుపుణ్యదినమందు చేసినవాడగుచున్నాడు.

౨౯॥ (ఓసభ్యులారా) మీరు పుణ్యాహమంత్రములను పలుకుదురుగాక. పుణ్యాహము అగుగాక.

౩౦॥ వాయువును (మాయొక్క) క్షేమముకొరకు పిలుచుచున్నాము. సోముడు లోకమునకుపాలకుడు (గనుక) సోమునిన్ని క్షేమమునిమిత్తము (పిలుచుచున్నాము) సర్వదేవగణములతో కూడిన బృహ

---

† వైశ్వదేవశస్త్రమందు ఈ ఋక్కునకు వినియోగము.

యస్య ఈశే బృహస్పతింసర్వగణంస్వస్తయే। స్వస్తయ ఆదిత్యాసో భవం తునః॥ (ఋ-౫-౫౧-౧౨)

౩౧॥ ఆదిత్యఉదయనీయః పథ్యాయైస్స్వస్త్యాప్రయంతి పథ్యాంస్వస్తిమభ్యాయ్యంతి స్వస్త్యై వై శం ప్రయంతి స్వస్త్యుద్యంతి స్వస్త్యుద్యంతి॥ (ఐ-బ్రా-పం-౧-ఖం-౧౧)

౩౨† స్వస్తినఇంద్రోవృద్ధశ్రవాస్స్వస్తినఃపూషావిశ్వవేదాః। స్వస్తినస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమి స్స్వస్తినో బృహస్పతిర్దధాతు॥ [ఋ-౧-౮౯-౬] [తై-ఆ-౧-౧-౧].

స్వస్తి ఇచ్చుచున్న క్షేమముకొరకు (పిలుచుచున్నాము). ఆదిత్యపుత్రులగు (దేవతలు) మాయొక్క క్షేమముకొరకు అగుదురుగాక.

౩౧॥ ఉదయనీయేష్టి అదితి దేవతగాగలది. ఈ యుదయనీయేష్టి యందు పథ్యాస్వస్తియను పేరుగల (దేవతతో) ప్రారంభించుచున్నారు. పథ్యాస్వస్తి దేవతను అంతమందు జేయుచున్నారు. ఈ యుదయనీయేష్టివలన స్వస్తిని పొందుచున్నారు.

౩౨॥ వృద్ధులచేత (ఎల్లప్పుడును) వినబడుచున్నట్టి ఇంద్రుడు మాకు క్షేమమును (కలుగజేయుగాక) సర్వమును దెలిసినపోషకుడగు దేవుడు మాకు క్షేమమును (కలుగజేయుగాక) అప్రతిహతమగు నాయుధముగల గరుత్మంతుడు మాకు క్షేమమును (కలుగజేయుగాక) బృహస్పతి మాకు క్షేమమును (కలుగజేయుగాక.)

---

† ఋగ్వేదములోనున్న ఈమంత్రమునకు అగ్నిష్టోమ వైశ్వదేవశస్త్రమందున్ను- తైత్తిరీయారణ్యకములోనున్న ఈమంత్రమునకు ఆరుణకేతుకములో జలేష్టకోపధానమందున్ను. వినియోగము.

౩౩॥ † అష్టౌదేవావసవస్సోమ్యాసః। చతసో దేవీ రజరాశ్శ్రవిష్ఠాః।

తేయజ్ఞంపాంతు రజసః పరస్తాత్ । సంవత్సరీణ మమృతగ్గ్ స్వస్తి॥

[తై-బ్రా-౩-౧]

౩౪॥ మహ్యాంసహకుటుంబాయ శుద్ధివృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణేమహాజనాన్నమస్కుర్వాణాయాశీర్వచనమపేక్షమాణాయాయుష్మతే స్వస్తిభవంతో బ్రువంతు ఆయుష్మతే స్వస్తి॥

౩౫॥ ఏవంత్రీః॥

౩౬॥ ఓగ్ స్వస్తిభవంతో బ్రువంతు ఓగ్ స్వస్తి॥

౩౩॥ సుందరమూర్తులుగల ఎనమండ్రు వసువులను పేరుగల దేవతలున్ను మురికిలేనట్టి నల్గురు ధనిష్ఠానక్షత్రదేవతలున్ను మనుష్యలోకముకంటె ఇతరస్థలమందు (ఉన్నట్టివారు అనగా వసుదేవతలు, ధనిష్ఠానక్షత్రదేవతలున్ను మాసంబంధమయిన) యజ్ఞము రక్షించెదరుగాక. (అందువలన నేను) సంవత్సర దేవతాసంబంధమయిన స్వర్గలోకమును క్షేమముగా (పొందుచున్నాను).

౩౪॥ జాయాపుత్రాదులతో కూడినట్టియు పవిత్రతకును, వృద్ధికిని, నూతనశుభప్రాప్తికిని (హేతువయిన) కర్మగల పెద్దలనునమస్కరించుచున్నట్టియు ఆశీర్వచనమును కోరుచున్నట్టియు ప్రశస్తమయిన ఆయుష్యముగలవానికొరకు (ఓసభ్యులారా) మీరు శుభమునుపలుకుడు. ఓయజమానుడా దీర్ఘాయుష్యముగల నీకొరకు, శుభముఅగుగాక.

౩౫॥ ఇట్లు ముమ్మారు చెప్పవలయును.

• ౩౬॥ (ఓసభ్యులారా మీరాశీర్వచనమును) స్వీకరించినాను. మరలమీరు శుభములుపలుకుడు. అంగీకరించినాము (నీకొరకు) శుభము (అగుగాక).

---

† ధనిష్ఠాపక్షమందు త్రిష్టియందు పురోనువాక్యగా ఈమంత్రమునకు వినియోగము.

౩౭॥ ఏవంతి॥

౩౮॥ † ఋధ్యామస్తోమంసనుయామవాచమానోమంత్రంసరథే

హోపయాతం।యశోనపక్వం మధుగోష్వంతరాభూతాంశో అశ్వినోః

కామమప్రాః॥ (ఋ ౧౦-౧౦౬-౧౧)

౩౯॥ సర్వామృద్ధిమృధ్నుయామితితంవై తేజస్సైవ పురస్తాత్పర్య భవచ్ఛందోభిరత్రధ్యతో ఒక్షరైరు పరిష్టాద్గాయత్ర్యా సర్వతో ద్వాదశాహం పరిభూయాత్సర్వామృద్ధిమార్ధ్నోత్సర్వామృద్ధిమృధ్నోతియ ఏవంవేద॥ (ఐ-బ్రా-పం-౪-ఖం-౨౩).

౩౭॥ ఇట్లు ముమ్మారు (చెప్పవలయును)

౩౮॥ (ఓఅశ్వినీదేవతలారా)(మీకు) స్తుతినివృద్ధిపొందించెదము. (మీకు) హవిస్సును ఇచ్చెదము. (మీరిద్దరును) ఒక్కరథము నధిష్ఠించినవారలగుచు ఈకర్మయందు మీసంబంధమయినస్తుతినిగూర్చిరండి. హవిస్సులున్ను గోసంబంధమయిన కాచిసిద్ధము జేయబడిన మధురమయిన (పాలు నెయ్యిమొదలగుదానినిన్ని)(అపేక్షించి) రండి. (ఈ ప్రకారముగ) భూతాంశుడనుఋషి అశ్వినీదేవతలయొక్క కోరికను సంపూర్తి జేసెను.

౩౯॥ (ప్రజాపతి గాయత్రిచేత ద్వాదశాహక్రతువును అంతటను వ్యాపించి సమస్తమైనసమృద్ధినిపొందెననికోరి ఎట్లుసిద్ధించుననితపస్సుచేసెను) ఆద్వాదశాహక్రతువుయొక్క పూర్వభాగమందు తేజోరూపముతోనున్ను మధ్యభాగమందుఛందోరూపముతోనున్ను ఉపరిభాగమందు అక్షరరూపముతోనున్ను గాయత్రివ్యాపించెను. గాయత్రిచేత ద్వాదశాహమునుఅంతటనువ్యాపించి సమస్తమైనసమృద్ధినిపొందెను. ఈప్రకారముదెలిసికొనువాడు సమస్తసమృద్ధిని పొందును.

---

† ఆప్తోర్యామక్రతువుయందు, అచ్ఛావాకాతిరిక్తమయిన, ఉక్థములో ఈఋక్కువకు వినియోగము.

౪౦॥†ఋధ్యాస్మహవ్యైర్నమసోపసద్య।మిత్రం దేవంమిత్రధేయంనో అస్తు।అనూరాధాన్ హవిషావర్ధయంతః । శతంజీవేమ శరదస్సవీరాః॥ (తై-బ్రా-౩-౧).

౪౧॥ త్రీణిత్రీణివై దేవానామృద్ధాని । త్రీణిఛందాగ్ంసిత్రీణి సవనాని।త్రయఇమేలోకాః ॥ ఋద్ధ్యామేవ తద్వీర్య ఏషులోకేషుప్రతితిష్ఠతి॥ (తై-బ్రా-౧-౫-౬-౬)

౪౨॥ వామదక్షిణహస్తాభ్యాందక్షిణోత్తరకలశౌయుగపద్గృహీత్వా

౪౦॥ మిత్రుడనుపేరుగలదేవుని (మేము) నమస్కారము చేతనున్ను హవిస్సులచేతనున్ను సేవించిసమృద్ధిగలవారమగుచున్నాము. మిత్రదేవుని చేత సంపాదించదగిన (శ్రేయస్సు) మాకుగలుగుగాక. అనూరాధా నక్షత్రదేవతలనుహవిస్సుచేతవృద్ధినొందించుచున్నవారమగుచువీరులగు(పుత్రాదుల)తోకూడినవారమైనూరుసంవత్సరములనుజీవించెదము

౪౧॥ దేవతలకు మూడేసిమూడేసి[వస్తువులు]సమృద్ధికరములైనవి(అవియేవియనగా) గాయత్రి,త్రిష్టుప్,జగతి,అనుపేరుగల)మూడుఛందస్సులున్ను, (ప్రాతస్సవన, మాధ్యందినసవన, తృతీయసవనములనుపేరుగల)మూడుసవనములున్ను (స్వర్గ,మర్త్య, పాతాళములనుపేరుగల) ఈమూడులోకములున్ను-గనుక (మూడుశ్వేతరేఖలుగల శలలిమృగసంబంధమైనతీక్ష్ణాగ్రముగలరోమములచేతను వపనము జేయదగిన కేశములనువిభజించినజనుడు)సమృద్ధియందునుపరాక్రమమందును ఈమూడులోకములయందు ప్రతిష్ఠగలవాడగుచున్నాడు.

౪౨॥ ఎడమచేతితోనుకుడిచేతితోనుదక్షిణఉత్తరభాగములయందును

† అనూరాధా నక్షత్రేష్టియందు పురోనువాక్యగా ఈ మంత్రమునకు వినియోగము.

బుద్ధింభవంతో బ్రువంతు। బుధ్య తామృద్ధిస్సమృద్ధి। ముఖసమముద్ధృత్య స్వ స్తిపుణ్యాహసమృద్ధిరస్తు। వర్షశతసంపూర్ణమస్తు। గోత్రాభివృద్ధిరస్తు। శాంతిఃపుష్టిశ్చాస్తు। శుభగ్ం శుభమస్తు। పునరపి గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్శు భంభవతు। సర్వసంపదస్తు॥

౭౩॥ †శుచీవోహవ్యామరుతశ్శుచీనాగ్ం శుచిగ్ంహినోమ్యధ్వరగ్ం శుచి

భ్యః। ఋతేనసత్యమృతసాప ఆయం చ్ఛుచిజన్మానశ్శుచయః పావకాః॥

(తై-బ్రా-౨-౮-౫-౫) ఋ-౭-౫౬-౧౨)

ఉన్న కలశములను ఒక్కమారుగాను గ్రహించి (ఓసభ్యులారా) మీరుస మృద్ధికరమైనవాక్యము ను పలుకుడు. వృద్ధియు, సమృద్ధియు, అభివృద్ధి నొందునుగాక. (కలశములను రెండింటిని) ముఖముతో సమానముగా ఎత్తి క్షేమము గావుణ్యాహకర్మకుసమృద్ధిఅగుగాక. (ఆయుస్సు) నూరుసంవ త్సరములచే పూర్ణమైనదిఅగుగాక. (మాకు) వంశాభివృద్ధి అగుగాక. శాంతిన్ని పోషణమున్ను అగుగాక. మిక్కిలిశుభముగు గాక. మరిన్ని గోవులకొరకును బ్రాహ్మణులకొరకును శుభముగుగాక. సమస్త సం పత్తున్ను అగుగాక.

౭౩॥ ఓవాయువులారా, పరిశుద్ధులయినమీకు శుచియైనహవిస్సు లనుకలుగజేయుచున్నాను. శుద్ధములయిన [వాయువుల] కొరకుపరిశు ద్ధమగునట్టియు హింసారహితమగునట్టియు [కర్మను సంపాదించుచు న్నాను] యజ్ఞనిర్వాహకులున్నుపరిశుద్ధజన్మగలవారును పరిశుద్ధ [సంచా రము] గలవారును [ఇతరులను] పవిత్రముజేసేవారును (అగువాయువులు) యజ్ఞముచేత సత్యరూపమయిన [ఫలమును] పొందించబడిరి.

† యజుర్బ్రాహ్మణమందున్న ఈమంత్రమునకు అన్నకాముని చే జేయబడుప్రశ్నిమారుత పశుపయాగమునకు పురోనువాక్య గా వినియోగము. ఋగ్వేదమందున్న ఈమంత్రమునకు అగ్నిమా రుత శస్త్రమందు వినియోగము.

౮౪॥ అగ్నిశ్శుచివ్రతతమశ్శుచిర్విప్రశ్శుచిః కవిః। శుచీరోచత ఆహుతః॥ (తై-సం-౧-౩-౧౪-౮. ఋ ౮-౪౪-౨౧)

౮౫॥† ఉదగ్నే శుచయస్తవ శుక్రాభ్రాజంత ఈరతే। తవజ్యోతీగ్‌ష్యర్చయః॥ (తై-సం-౧-౩-౧౪-౮. ఋ ౮-౪౪-౧౭)

౮౬॥*ఏతోన్వింద్రంస్తవామ శుద్ధంశుద్ధేనసామ్నా। శుద్ధైరుక్థైర్వావృధ్వాంసం శుద్ధఆశీర్వాన్మమత్తు॥ (ఋ-౮-౯౫-౭)

౮౪॥ మిక్కిలి శుచియయిన వ్రతాచారముగలవాడును శుద్ధుడయిన మేధావియును శుద్ధుడయిన కవియును అగు అగ్ని శుచియయినవాడగుచు అభిముఖముగా హోమముచేయబడినవాడయి ప్రకాశించుచున్నాడు.

౮౫॥ ఓయగ్నీ పరిశుద్ధములయిన నీయొక్క కిరణములు ప్రకాశించుచున్నవగుచు ఊర్ధ్వముగా వెడలుచున్నవి. పూజచేసేవారు నీయొక్క తేజస్సులను (పొందుచున్నారు).

౮౬॥ (ఋషులారా రండి) శీఘ్రముగ ఇంద్రుని పొందుడి. శుద్ధిహేతువయినసామమును చేతనున్ను శుద్ధిహేతువులయిన శస్త్రముల చేతనున్ను (ఋక్సముదాయము చేత) శుద్ధుడయిన ఇంద్రుని స్తుతించెదము. వృద్ధిబొందుచున్న (ఇంద్రుని) పరిశుద్ధమయిన (నెయ్యి, పాలు, మొదలగువాటితో) సంబంధముగల (సోమము) సంతోషపెట్టుగాక.

† యజుస్సంహితలోనున్న ఋఙ్మంత్రమునకు పావమానేష్టియందు మూడవహవిస్సునకు యాజ్యగా వినియోగము. ఋక్సంహితలోనున్న ఋఙ్మంత్రమునకు ప్రాతరనువాకాశ్వినశస్త్రమందు వినియోగము.

* ఈఋక్కునకు తృతీయసవనములో ఆభిప్లవికశస్త్రమందు వినియోగము.

౪౭॥* ఇంద్ర శుద్ధో న ఆగహి శుద్ధశ్శుద్ధాభిరూతిభిః। శుద్ధో రయింని ధారయ శుద్ధో మమద్ధి సోమ్యః॥ (ఋ-౮-౯-౫-౮)

౪౮॥ † ఇంద్ర శుద్ధో హి నో రయిం శుద్ధో రత్నాని దాశుషే। శుద్ధో వృత్రాణి జిఘ్నసె శుద్ధో వాజం సిషాససి॥ (ఋ-౮-౯-౫-౯)

౪౯॥ ‡ బ్రాహ్మణేష్వమృతగ్ం హితం। యేన దేవాః పవిత్రేణ। ఆత్మా

౪౭॥ ఓయింద్రుడా (నీవు సామముల చేతను ఋక్కుల చేతను) పరిశుద్ధుడవగుచు మమ్ములను గూర్చి రమ్ము. పరిశుద్ధములయిన నాయువులతో గూడ పరిశుద్ధుడవయిన (నీవు రమ్ము) పరిశుద్ధుడవయిన (నీవు మాయందు) ధనమును ఉంచుము. శుద్ధుడవయిన (నీవు) సోమరసమునకు అర్హుడవగుచు సంతోషించుము.

౪౮॥ ఓయింద్రుడా (నీవు) శుద్ధుడవగుచు మాకొరకు ధనమును (ఇమ్ము) శుద్ధుడవగుచు (హవిస్సును) ఇచ్చినవానికొరకు రమణీయవస్తువులను ఇమ్ము। శుద్ధుడవగుచు (నర్షమునకు) ప్రతిబంధకులయిన శత్రువులను చంపుము. శుద్ధుడవైన (నీవు మాకొరకు) అన్నమునిచ్చుటకు నిచ్ఛయించుము.

౪౯॥ బ్రాహ్మణులయందు నాశరహితమైన (ఫలము) సంపాదించబడినది (అగుగాక) దేవతలు ఏపవిత్రము చేతను దేహమును ఎల్లప్పుడును పవిత్రతనొందించుకొనిరో, వేయిధారలుగల ఆ (పవిత్రముచేత) పవమాన ఋక్కులు నన్ను పవిత్రునిగా జేయుగాక. ప్రజాపతిసంబంధమగునట్టియు

---

* ఈ ఋక్కునకు ఆభిప్లవిక శస్త్రమందు వినియోగము.

† ఈ ఋక్కునకు ఆభిప్లవిక శస్త్రమందు వినియోగము.

‡ ఈ మంత్రమునకు యజ్ఞదీక్షయందు యజమానునికి పవిత్రత కొరకు జపముగా వినియోగము.

నం పునతేనదా। తేనసహస్రధారేణ।పావమాన్యఃపునంతుమా।ప్రాజా

పత్యంపవిత్రం।శతోద్యామగ్ంహిరణ్మయం తేనబ్రహ్మవిదోవయం।పూ

తంబ్రహ్మపునీమహే।ఇంద్రస్సునీతీసహమాపునాతు। సోమస్స్వస్త్యావరు

ణస్సమీచ్యా।యమోరాజాప్రమృణాభిఃపునాతుమా। జాతవేదామో

ర్జయంత్యాపునాతు। (తై-బ్రా-౧-౪-౮-౯)

౫౦॥ ప్రాచ్యాందిశి దేవాఋత్విజో మార్జయంతాం దక్షిణాయాందిశి

మాసాఃపితరోమార్జయంతాం ప్రతీచ్యాందిశి గృహాఃపశవోమార్జయం

నూరుస్రోతములుగలుగునట్టియు (పాపమును) హరింపజేయునట్టియును పవిత్రము(తన్నుగ)ఆపవిత్రమునుచేతను, వేదార్థజ్ఞానముగల మేముపరిశుద్ధమైనగొప్పదయిన(కర్మను)పవిత్రము జేయుచున్నాము. ఇంద్రుడు మంచినికలుగజేసే(దేవతతో)కూడా నన్ను పవిత్రుని జేయుగాక. సోముడు క్షేమమునుకలుగజేసే దేవతతో కూడా నన్ను పవిత్రుని జేయుగాక) వరుణుడు అనుకూలురాలయిన (దేవతతో కూడా నన్ను పవిత్రుని జేయుగాక) రాజయినయముడు మిక్కిలి మనోజ్ఞమును కలుగజేసే (దేవతలతో కూడా) నన్ను పవిత్రుని జేయుగాక. అగ్ని సమ్మానమునుకలుగజేసే (దేవతతో కూడా) నన్ను పవిత్రుని జేయుగాక.

౫౦॥ ఋత్విక్స్వరూపులయిన దేవతలు తూర్పుదిశయందు (నన్ను) పవిత్రుని జేయుదురుగాక. మాసాభిమానులయినపితృదేవతలు దక్షిణదిశయందు(నన్ను)పవిత్రుని జేయుదురుగాక. గృహములయొక్కయు పశువులయొక్కయు(అభిమాన దేవతలు)పడమటిదిశయందు(నన్ను)పవిత్రుని జేయుదురుగాక. ఉదకములయొక్కయు ఓషధులయొక్కయు వృక్షము

తాముదీచ్యాందిశ్యాపఓషధయోవనస్పతయోమార్జయంతామూర్ధ్వాయాందిశియజ్ఞస్సంవత్సరోయజ్ఞపతిర్మార్జయంతాం [తై సం౧,౬,౧,౨]

౫౧॥ ఏతేభ్యోబ్రాహ్మణేభ్యోనానాగోత్రేభ్యోనానానామభ్యశ్శ్రీలక్ష్మీనారాయణోమామహేశ్వరాదిత్యాది నవగ్రహస్వరూపేభ్యస్స్వస్తిపుణ్యాహవాచనమంత్రజపదక్షిణాం మానసోత్సాహ పరిమితాం సంప్రదదేనమమ॥

౫౨॥ †వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీహ్యస్మాంత్స్వావేశో అనమీవో భవానః

లయొక్కయు(అభిమాన దేవతలు)ఉత్తరదిశయందు[నన్ను] పవిత్రుని జేయుదురుగాక. యజ్ఞముయొక్కయు సంవత్సరముయొక్కయు యజ్ఞపతియొక్కయు[అభిమాన దేవతలు]ఊర్ధ్వదిశయందు[నన్ను] పవిత్రుని జేయుదురుగాక.

౫౧॥ అనేకవిధమైనగోత్రములుగలుగునట్టియు అనేకవిధమైననామములు గలుగునట్టియు లక్ష్మి,విష్ణువు,పార్వతి,మహేశ్వరుడు,సూర్యుడు మొదలగునవగ్రహములయొక్క స్వరూపముగ ఈబ్రాహ్మణులకొరకు[నాయొక్క]మనస్సునందుండుసంతోషమునకు తగినపుణ్యాహవాచనకర్మయందున్న మంత్రములయొక్క జపమునిమిత్తముదక్షిణను ఇచ్చుచున్నాను. [ఈదక్షిణ] నాకుకాదు.

౫౨॥ గృహపాలకుడవైన[ఓ గార్హపత్యాగ్ని]మమ్ము [మరియొకస్థలమునకు వెడలుచున్న వారినిగా] తెలుసుకొమ్ము. మమ్ము సుఖముగాప్ర

† అగ్నులతోగూడ ప్రయాణము వెడలుచున్న యజమానునిచే జేయబడు "వాస్తోష్పతీయ" హోమమందు యజుర్వేదమందున్న యీమంత్రమునకు వినియోగము.

† ఋగ్వేదమందున్న ఈమంత్రమునకు గృహనిర్మాణానంతరము వాస్తుహోమమందు వినియోగము.

యత్త్వేమహే ప్రతితన్నో జుషస్వ శంన ఏధి ద్విపదే శం చతుష్పదే॥ (తై సం-3-౪-౧౦-ఋ ౭-౫౫-౧)

౫౩॥ * వాస్తోష్పతే శగ్మయా సగ్ంసదా తే సక్షీమహి రణ్వయా గాతుమత్యా। ఆవః క్షేమ ఉత యోగే వరం నో యూయం పాత స్వస్తిభిస్సదానః (తై-౪-౧౦-౧ ఋ-సం-౭-౫౫-3)

౫౪॥ అమీవహా వాస్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యావిశన్ । సఖా సుశేవ ఏధినః। (ఋ-సం-౭-౫౬-౧) శుభగ్ం శుభం॥

వేశపెట్టువాడవును, రోగనివారణ జేయువాడవును, అగుము. నిన్ను ఏ(కార్యమును)కోరుచున్నామో ఆ(కార్యమును) మాకు సాధించుము. మా సంబంధమైన మనుష్యులకొరకు సుఖకరుడవు అగుము. పశువులకొరకు సుఖకరుడవు (అగుము).

౫౩॥ గృహపాలకుడవయిన(ఓ గార్హపత్యాగ్నీ)సుఖకరమగునట్టియు రమణీయమగునట్టియు జ్ఞానవంతమగునట్టియు నీ సంబంధమైన సభతో (మేము)కలుసుకొనుచున్నాము. (నీ సంబంధులమగుచున్నాము)మాకు క్షేమము నిమిత్తమున్ను యోగము నిమిత్తమున్ను లెస్సగా(నీవు)రక్షించుము. అనగా క్షేమలాభములనుకలుగ జేయుము. (ఓ యగ్నులారా) మీరు మమ్ము ఎల్లప్పుడును శ్రేయస్సుల చేత రక్షించండి.

౫౪॥ గృహపాలకుడవైన(ఓయగ్నీ)రోగనివారకుడవగునట్టియు సమస్తమైన రూపములను పొందుచున్నట్టియు మిత్రుడవగునట్టియు (నీవు) మాకు సుఖకరుడవు అగుము.

---

* అగ్నులతో గూడ ప్రయాణము వెడలుచున్న యజమానునిచే జేయబడు “వాస్తోష్పతీయ” హోమము నిమిత్తము యజుర్వేదమందున్న యీ మంత్రము నకు వినియోగము.

౫౩-౫౪. ఋగ్వేదములోనున్న ఈమంత్రములకుగృహానిర్మాణానంతరము వాస్తుహోమమునిమిత్తము వినియోగము.

౫౫॥ స్వస్త్యయనంతార్క్ష్యమరిష్టనేమిఃమహద్భూతం వాయసం దేవతానాం। అసురఘ్నమింద్రసఖంసమత్సుబృహద్యశోనావమివారుహేమ (ఋ-సం-౫-౫౧-౧౬-ఖిల).

౫౬॥ అంహోముచమాంగిరసంగయంచస్వస్త్యాత్రేయం మనసా చతార్క్ష్యం। ప్రయతపాణిశ్శరణం ప్రపద్యేస్వస్తిసంబాధేష్వభయంనో అస్తు॥ (ఋ-సం-౫-౫౧-౧౭. ఖిల) శుభగంశుభం॥

హరిః ఓం తత్సత్.

పుణ్యాహవాచనం సమాప్తం.

౫౫॥ శుభములకుస్థానమగునటియు, తృణునకిపాతుడగునట్టియు గొప్పవాడగునట్టియు, దేవతలలోపక్షిరూపుడగునట్టియు, యుద్ధమునందురాత్ములనుజంపునట్టియుఇంద్రునికిమిత్రుడగునట్టియు అరిష్టనేమి యనుపేరుగల(ఋషినిసేవించుచున్నాము) గొప్పదయినకీర్తినిబడనువలెఅధిష్టించుచున్నాము. అనగాపొందుచున్నాము.

౫౬॥ పాపమునువిడుపింపజేయునట్టిఅంగిరసునికిపుత్రుడగుగయుడను(ఋషినిన్ని) తార్క్ష్యుడను(ఋషినిన్ని)నియమించినహస్తములుగలవాడనగుచు అనగానంజలిజేయువాడనగుచుమనస్సుచేతరక్షకులనుగా సేవించుచున్నాను. మాకుయుద్ధములయందునిర్భయముగుగాక.

పుణ్యాహవాచనము సమాప్తము.

---o---

కర్మణః పుణ్యాహవాచనమ్.

కర్మాంతే కర్మణః పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య॥ ఓం కర్మణః పుణ్యాహం భవంతో బ్రువంతు ఓం పుణ్యాహం కర్మణోఽస్తు। ఏవంత్రిః। యత్పుణ్యం నక్షత్రం। తద్భట్కుర్వీతోపవ్యుషం యదా వై సూర్య ఉదేతి। అథ నక్షత్రం నైతి। యావతి తత్ర సూర్యో గచ్ఛేత్। యత్ర జఘన్యం పశ్యేత్। తావతి కుర్వీత యత్కారీస్యాత్। పుణ్యాహ ఏవ కురుతే॥ ఓం కర్మణే స్వస్తి భవంతో బ్రువంతు ఓగ్ స్వస్తి కర్మణోఽస్తు॥ ఏవంత్రిః॥ స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు॥ ఓం కర్మణ ఋద్ధిం భవంతో బ్రువంతు ఓం కర్మ ఋధ్యతాం॥ ఏవంత్రిః॥ ఋధ్యాస్మ హవ్యైర్నమసోపసద్య మిత్రం దేవం మిత్రధేయం నోఅస్తు। అనూరాధాన్ హవిషా వర్ధయంతః। శతం జీవేమ శరదస్సవీరాః। త్రీణి త్రీణి వై దేవానామృద్ధాని। త్రీణి ఛందాగ్ంసి త్రీణి సవనాని। త్రయ ఇమే లోకాః। ఋద్ధ్యా మేవ తద్వీర్య ఏషు లోకేషు ప్రతితిష్ఠతి। ఋద్ధిం భవంతో బ్రువంతు ఋధ్యతామృద్ధిస్సమృద్ధిః। ముఖస్య మంకలశముద్ధరేత్। కర్మణః పుణ్యాహవాచనస్సమృద్ధిరస్తు। వర్షశతసంపూర్ణమస్తు। గోత్రాభివృద్ధిరస్తు। శాంతిః పుష్టిశ్చాస్తు। శుభగ్ంశుభమస్తు। పునరపి గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్శుభం భవతు। సర్వసంపదస్తు। కర్మణః పుణ్యాహవాచనమంత్రజపదక్షిణాం మానసోత్సాహపరిమితాం తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ॥

కర్మణః పుణ్యాహవాచనం సమాప్తమ్.

11023